

Hervorming EU-landbouwbeleid een gemiste kans

'Diep triest voor de Nederlandse akkerbouw', zo kwalificeert de NAV de besluiten over het Europees landbouwbeleid voor de periode tot 2020. De afbraak van de marktordeningen levert akkerbouwers vrijwel volledig over aan de grillen van de wereldmarkt. Het resultaat is een gemiste kans om faire prijzen uit de markt te kunnen halen en zonder de basistoelagen een eerlijk inkomen te kunnen verdienen. Bovendien ontbreken instrumenten om de extreme prijsschommelingen op de landbouwmarkten te temperen.

Door de verdere afbraak van de marktordeningen, waaronder suiker, blijven akkerbouwers de komende jaren voor de inkomensvorming afhankelijk van bedrijfstoelagen. Dit terwijl ze heel graag onafhankelijk van toelagen hun inkomen willen verwerven. De diverse gremia van de EU hebben in al hun wijsheid besloten geen maatregelen te treffen die bescherming bieden tegen de grillen van de wereldmarkt en de onafhankelijkheid van toelagen mogelijk maken. De NAV constateert dat de Europese Commissie, de Europese landbouwministers en het Europees Parlement kennelijk liever geld uitgeven aan de inkomensondersteuning van boeren dan regelingen te treffen die inkomensvorming uit de markt mogelijk maken.

PLUS VOOR JONGEREN

De vakbond vindt de extra steun voor jonge boeren de eerste vijf jaar prima, maar tekent er bij aan dat faire, kostendekkende opbrengstprijzen meer zoden aan de dijk zetten dan de extra toeslag van 25% voor jongeren. Uit ervaring weten we dat faire prijzen niet alleen stimulerend werken op de vernieuwing van bedrijven maar ook op de bedrijfsovernamemogelijkheden. Overigens is het wel een goed punt dat vliegvelen, spoorwegen en andere niet-agrarische grondgebruikers in de toekomst worden uitgesloten van de toelagen.

FLEX VERGROENING

Ook wat betreft de vergroening van het landbouwbeleid is de NAV niet tevreden. Weliswaar is de flexibilisering van de vergroening een vooruitgang, maar de 5% ecologische focus van het areaal komt voor de Nederlandse akkerbouw nog steeds hard aan. De grond braakleggen of een andere niet-productieve bestemming geven, kost de akkerbouw hier onevenredig veel. De vakbond roept staatssecretaris Dijksma en de Nederlandse regering op om sloten en taluds en de teelt van stikstofbindende gewassen (peulvruchten) in ieder geval te laten vallen onder ecologisch focusgebied en met de sector creatief te zoeken naar alternatieven voor de rigide norm van 5% van de grond een natuurbestemming geven. De vakbond vindt het onaanvaardbaar dat door Brussel

degene, die niet voldoet aan de vergroenings-eisen, niet alleen de vergroeningstoelage van 30% misloopt, maar ook nog eens 15 tot 25% wordt gekort op z'n basistoelage.

GELEIDELIJKE OVERGANG

De akkerbouwvakbond is blij dat de overgang van het historisch model van toelagen naar flat rate geleidelijk kan verlopen. Een deel van de toelagen mag aan de teelt van gewassen worden gekoppeld. Dat biedt mogelijkheden voor een tijdelijke herkoppeling van toelagen aan zetmeelaardappelen in combinatie met een geleidelijke overgang van historische toelagen naar flat rate voor zetmeelaardappelbedrijven. Deze maatregel draagt bij aan een gelijk speelveld wat betreft de teelt van onder meer fritesaardappelen. Ook zou de koppelmogelijkheid benut moeten worden voor de teelt van eiwitgewassen. Dit laatste is gewenst in verband met een gelijk speelveld in de EU.

AFSPRAKEN MAKEN

De versterking van de positie van producentenorganisaties valt bij de NAV in goede aarde, echter veel hangt af van de invulling. Producentenorganisaties moeten prijs-, volume- en kwaliteitsafspraken kunnen maken anders bieden ze geen enkel perspectief. Bovendien moet de nationale overheid meewerken om maatregelen algemeen verbindend te verklaren, bijvoorbeeld op het gebied van plantgezondheid. NAV

Week van de Akkerbouw

Dit jaar organiseert het Productschap Akkerbouw (NAV en LTO Akkerbouw) voor het eerst de Week van de Akkerbouw. In deze week, die plaatsvindt in de laatste week van augustus, kan het grote publiek kennismaken met onze sector. Omdat geïnformeerde en betrokken burgers essentieel zijn voor het maatschappelijk draagvlak van de sector, is het initiatief tot de Week van de Akkerbouw genomen. Een

belangrijk onderdeel van de Week van de Akkerbouw is de Open Dag op zaterdag 31 augustus a.s. Dit is een unieke gelegenheid voor u om aan het publiek te laten zien dat de Nederlandse akkerbouwers aan de basis staan van ons dagelijks eten en bijzonder innovatief zijn.

U kunt zich aanmelden voor deelname aan de Open Dag via het aanmeldformulier op de website van de Week van de Akkerbouw: www.weekvandeakkerbouw.nl/open-dag. Na uw aanmelding neemt de organisatie contact met u op om af te spreken hoe er een leuke en interessante

dag van te gaan maken.

Als u meer wilt weten over de Week van de Akkerbouw, neemt u dan een kijkje op de website www.weekvandeakkerbouw.nl. Daar kunt u ook informatie vinden over het seminar op 27 augustus met als onderwerp de Nederlandse akkerbouw in 2030. NAV

Agenda

- **23 juli:** Zomerexcursie regio Noord in Pingjum, bij Wilco Sijsma, 19.30 uur, m.m.v. Jaap van 't Westeinde van SPNA over nietkerende grondbewerking in de tarweteelt.

OP WEG NAAR NIEUW EU-LANDBOUWBELEID

De contouren van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) zijn duidelijk. Er moet echter nog veel op nationaal niveau uitgewerkt worden. Het grote nadeel van deze nationale invulling is de dreigende toename van de verschillen tussen de lidstaten. En dat terwijl we nu juist naar meer eenheid zouden moeten streven. Voorbeelden zijn de recente verhoging van de dieselaccijns en van assurantiebelasting. Belangrijke discussiepunten voor de nationale invulling van het GLB worden de invulling van de vergroening: kunnen we slootkanten als landschapselement meetellen en kunnen we daadwerkelijk vlindebloemigen telen binnen de vergroening.

Een hoofdpunt in onze discussie met 'Den Haag' vormt ook de opheffing van de publiekrechtelijke organen. Nu in de GLB-voorstellen belangrijke taken worden toegedicht aan dit soort organen, volhardt het Neder-

landse parlement in afschaffing. Natuurlijk zullen de meeste verordeningen worden omgezet in wetgeving, maar wij vertrouwen er niet op dat zaken als de ATR en afdek- en bestrijdingsplicht van aardappelziekte een hoge prioriteit zullen krijgen. Daarom zijn de vakgroep akkerbouw van LTO en de NAV voornemens om samen te werken in een producentenorganisatie. Deze 'PO' moet niet alleen optreden op het gebied van beheersing van plantenziekten, als een soort klankbord voor de overheid maar bij voorkeur als orgaan dat de teeltregelingen uitvoert, maar moet ook het door telers gewenst onderzoek kunnen organiseren waaraan telers verplicht financieel bijdragen.

Voor het pure deel landbouwbeleid vormt de huidige invulling voor zeven jaar een 'stand still' in de ontwikkeling. Wel invoering van flatrate, maar geen mogelijkheid tot prijsregulatie. Hiertoe blijven we afhankelijk

van de steeds afnemende toeslagen. Dit terwijl een gezonde landbouw haar geld uit de markt haalt, maar dan een markt met spelregels tegen structurele overproductie en (te) lage prijzen. Belangrijk is dat we ons nu niet 'rijk' rekenen omdat de graanprijzen over 2012 meeviel en daarmee bijvoorbeeld ook de prijs van zetmeelaardappelen. Het kenmerk van onze voedselmarkten is immers dat deze snel kunnen fluctueren en er is geen boer of boerenorganisatie die wezenlijk invloed kan uitoefenen op de jaarlijkse productie van de basis 'stapelbare' producten graan, suiker en eiwit.

Ondanks dat we ons nu noodgedwongen moeten inzetten voor de werkbare details binnen het nu uit te werken EU-landbouwbeleid, blijven we als NAV streven naar een echt goed beleid met voor de producenten eerlijke, kostendekkende prijzen.

Teun de Jong

LTO Akkerbouw en NAV richten producentenorganisatie op

Akkerbouwers gaan een producentenorganisatie (PO) oprichten. Het aangepaste Europese landbouwbeleid (GLB) biedt ruimere mogelijkheden voor een dergelijke organisatie. Het initiatief spruit voort uit de lopende afbouw van het Productschap Akkerbouw en de aanpassing van het Europese landbouwbeleid. Beide organisaties vinden dat er door de opheffing van het productschap geen hiaten mogen vallen. De belangrijkste uitvoerende taak ligt op het terrein van plantgezondheid en daarmee op tal van teeltmaatregelen, waarvoor bij akkerbouwers breed draagvlak bestaat. Indien dergelijke activiteiten bij een producentenorganisatie worden gelegd, ontstaan ook mogelijk-

heden om de financiering van onderzoek en innovatie, waaronder de betrokkenheid van de akkerbouw bij de Topsectoren, via een PO te organiseren. Verdere activiteiten die LTO Akkerbouw en NAV bij de PO willen onderbrengen zijn maatregelen gericht op meer markttransparantie, zoals markt- en prijsinformatie voor gewassen als granen, aardappelen en uien, maar dan wel op basis van het profijtbeginsel. De NAV en de LTO-vakgroep doen een beroep op de regering om teeltregelingen en de financiering van onderzoek en innovatie algemeen verbindend te verklaren. Ze kondigen tevens de oprichting aan van een gezamenlijk platform als aanspreekpunt voor de akkerbouw. **NAV**

Meldpunt Deutsche Bank

Eind mei is de stichting Meldpunt Klachten Deutsche Bank opgericht. De stichting is voortgekomen uit een initiatief van de agrarische vakbonden (NMV, NAV, NPV en NVV). Het meldpunt is beschikbaar voor elke ondernemer (ook mkb'ers, scheepvaartbedrijven e.d.) die zich geconfronteerd ziet met de gevolgen van de beleidswijziging van de Deutsche Bank. Het Meldpunt Klachten Deutsche Bank is bereikbaar via email:

info@stichtingmeldpuntdb.nl en
telefoonnummer: tel. 06-12149964.

Meer informatie kunt u vinden op
www.stichtingmeldpuntdb.nl **NAV**

NAV bij Ciolos en Dijkssma

Meteen na de Brusselse besluiten over het toekomstige EU-beleid sprak de NAV op 2 juli met staatssecretaris Dijkssma in een gemoedelijke sfeer over de nadere invulling van de besluiten. De piketpalen zijn door de Europese landbouwministers, het Europees Parlement en de Europese Commissie eind juni geslagen, nu komt het aan op de invulling. Over de invulling in Nederland sprak de NAV met de staatssecretaris. Daarbij zijn onder meer de vergroening, de rol van producentenorganisaties, de geleidelijke

overgang van het historische model voor de toeslagen naar flat rate en het stimuleren van de teelt van eiwitgewassen aan de orde geweest. De staatssecretaris heeft toegezegd de NAV te zullen betrekken bij de verdere invulling van het EU-landbouwbeleid. Ruim voor de Brusselse besluiten, op 30 mei, sprak de NAV via het Europees Comité Via Campesina met Europees Commissaris Ciolos over het toekomstige EU-landbouwbeleid. Ex-NAV-voorzitter Hanny van Geel nam deel aan het lobbygesprek voor een beter EU-landbouwbeleid. **NAV**



In gesprek met Europees Commissaris Ciolos. Links op de foto NAV-ster Hanny van Geel.

Op 31 augustus kan het publiek ons bedrijf bezoeken

Peter Risseeuw (52) uit Cadzand, vlakbij de Belgische grens aan de Noordzeekust, heeft naast zijn akkerbouwbedrijf (100 hectare), een minicamping, een paardenpension en twee appartementen die hij verhuurt als vakantieverblijf. Zijn verdiensten zijn half om half: 50% komt uit de akkerbouw, de andere 50% uit de overige activiteiten. Alle werk regelt hij zonder medewerkers in vaste dienst. Op 31 augustus toont hij tijdens de open dag in de Week van de Akkerbouw zijn bedrijf aan het publiek.

'We hebben een extensief bouwplan, zeg maar dat we bulkproducten telen, gewassen waar we vanaf het bedrijf geen meerwaarde aan toevoegen. Op het bietenrooien na, doen we alle werkzaamheden in eigen beheer. Met een Belgische collega-akkerbouwer werken we samen wat de machines betreft.' Het bouwplan: 30 hectare tarwe, 18 hectare suikerbieten, 18 hectare consumptieaardappelen voor de frites, 20 hectare graszaad en 10 hectare conservenerwten. Dit zijn ieder jaar dezelfde gewassen. Hij teelt 1 op 5 aardappelen en 1 op 6 suikerbieten. De grond is overwegend middelzware kleigrond.

CAMPING

'De minicamping, de appartementen en het paardenpension vragen in deze tijd van het jaar de nodige aandacht. Ze zijn heel belangrijk voor het inkomen. Mijn moeder is er ooit mee begonnen en het hoort alweer zo'n 30 jaar bij ons bedrijf (www.essenhoeve.nl). Ik vind dit voor mijn situatie een prima combinatie. De minicamping en de appartementen, dat is bij ons echt een familiebedrijf. Het werk en het ontvangen van de gasten doen mijn partner en ik samen. Je ziet het hier veel meer in de streek: de combinatie akkerbouw en recreatie.'

OPVOLGING

We hebben twee zoons, de ene is bijna klaar met de HAS in Dronten, de andere doet de PABO. Zoals het er nu naar uitziet is er wel een opvolger, maar hoe de opvolging vorm gaat krijgen is nog helemaal open. Verder is het ook nog lang niet duidelijk wanneer het zover zal zijn. Misschien wil de een of willen ze allebei wel eerst elders of in het buitenland gaan kijken. In het bedrijf zijn wel mogelijkheden voor

extra inkomsten, bijvoorbeeld door de akkerbouwtek te intensiveren. We zouden dan meer waarde aan de producten toe kunnen voegen voor dat ze het bedrijf verlaten en we zouden hoogwaardiger gewassen kunnen telen. Grond aankopen in Nederland met deze hoge prijzen zie ik niet zitten. Als we nu grond zouden

kopen, zou dat meer als een belegging zijn dan dat we er wat mee kunnen verdienen. Als een potentiële opvolger extensief wil boeren, zijn er in het buitenland meer mogelijkheden dan hier. Voor de camping, appartementen en paardenpension investeren we regelmatig, maar dat gaat over veel kleinere bedragen dan in de akkerbouw en dat is dus beter te overzien. Die investeringen verdienen we ook veel sneller terug. De tijd zal leren welke kant het bedrijf opgaat. De jongens moeten voor zichzelf eerst duidelijk krijgen wat ze echt willen.'

OPEN DAG

'Ik vind het altijd goed om mee te doen aan activiteiten die laten zien wat wij als akkerbouwers doen. Zelf bezoek ik ook graag open dagen van allerlei bedrijven, ook buiten de landbouw. Toen we een mailtje kregen van de NAV hebben we ons meteen opgegeven voor de open dag van de Akkerbouw op 31 augustus, een dag waar het publiek ons bedrijf kan bezoeken. Dat is goede PR voor onze sector. Wij vinden dat dit echt bijdraagt aan meer begrip van de burger voor ons werk. Je leert van elkaar door het uitwisselen van kennis. We zien dit ook terug in de recreatietak op het bedrijf. Door de jaren heen merken we dat de interesse van de burger verandert voor de landbouw. Dat is niet alleen een generatieverschil, maar ook een verandering in de maatschappij. Ons idee is dat de aandacht toch verslapt. Daarom moeten we deze dagen aangrijpen om ons te laten zien en steeds weer uitleggen waar we



Peter Risseeuw

mee bezig zijn en hoe we werken. Zelf ben ik enthousiast over mijn werk, ik geniet van de contacten met recreanten op mijn bedrijf en leg graag uit wat ik doe.'

DUURZAAMHEID

'Door mijn zoon die aan de HAS studeert, word ik regelmatig getriggerd om over allerlei 'nieuwe' begrippen na te denken, zoals duurzaamheid, bodemvruchtbaarheid en Veldleuwerik. Dat zijn nieuwe ontwikkelingen en inzichten waar ik mezelf minder mee bezighoud. Ik denk daar niet zo over na, maar de nieuwe generatie wel natuurlijk en zo moet het ook zijn. Zo blijf ik ook scherp.'

AANDACHT VERDELEN

'Voor ons is de recreatietak naast de akkerbouw belangrijk. Vooral aan de recreatietak beleven we veel plezier door de contacten met de bezoekers. Ik merk, als ik met collega-akkerbouwers in West-Brabant in studieclubs spreek, dat er veel pure akkerbouwbedrijven zijn zonder tweede tak. Zij zijn meer met hun akkerbouwbedrijf bezig dan ik: mijn aandacht is verdeeld over de twee takken.'

Week van de Akkerbouw

Meer informatie over de Week van de Akkerbouw, de open dag op 31 augustus en het seminar over de toekomst van de akkerbouw op 27 augustus kunt u vinden op www.weekvandeakkerbouw.nl

NAV

Profijtbegin- sel voor markt- en prijsinfo

De testfase van het prijsinformatiesysteem voor consumptieaardappelen Agriprins is nu afgelopen. Het draagvlakonderzoek onder de gebruikers dat aan het einde van de testperiode is uitgevoerd liet zien dat deze gebruikers overwegend positief oordeelden. Omdat op dit moment alleen de transacties van de vrij verkochte aardappelen aan de vier grote fritesindustrieën in Agriprins komen, is de waarde van het systeem voor de teler nogal beperkt. Slechts ongeveer 10% van het volume consumptieaardappelen komt in Agriprins.

Tot nog toe is Agriprins betaald uit collectieve middelen, namelijk uit door het Productschap Akkerbouw geïnde heffing consumptieaardappelen. Dit heeft de NAV altijd al onge-

wenst gevonden, omdat ook telers die helemaal geen behoefte aan het systeem hebben toch meebetalen. De NAV vindt dat voor markt- en prijsinformatie het profijtbegin- sel moet gelden: de gebruiker betaalt. Nu het PA binnenkort wordt opgeheven, komt ook een einde aan de mogelijkheid van de collectieve financiering. Er vinden nu gesprekken plaats in de sector om te kijken hoe de taken van het PA vanaf 2014 ingevuld moeten worden. In deze gesprekken wordt ook gekeken naar het totale pakket van markt- en prijsinformatie en uitgangspunt hierbij is het profijtbegin- sel: de informatie zal in de toekomst moeten worden betaald door de telers die behoefte hebben aan die informatie.

De NAV heeft er de afgelopen jaren steeds voor gepleit om de markt- en prijsinfo in zijn geheel te bekijken, dat is veel breder dan de prijsinformatie. Ook de ontwikke- ling van de vraag en de arealen en de trends daarin, in Nederland en in het buitenland, maken daar deel van uit. NAV

NAV partner van Veldleeuwerik

Stichting Veldleeuwerik is een samen- werkingsverband tussen akkerbouwers en verwerkende bedrijven om duurzame productie in de akkerbouw te stimuleren. Inmiddels doen 400 akkerbouwers mee aan het project. Op vrijdag 21 juni heeft Stichting Veldleeuwerik zijn eerste congres gehouden waar veel deelnemers aan het project en partners van Veldleeuwerik aanwezig waren. Sinds kort is ook de NAV partner van Veldleeuwerik. De NAV onderschrijft het sti- muleren van duurzame productie en vooral ook het feit dat dit initiatief in de praktijk is ontstaan en pro actief probeert in te spelen op wat de markt vraagt. De NAV vindt het erg belangrijk dat wij vandaag ons voedsel zodanig produceren dat ook toekomstige generaties nog op een gezonde manier voedsel kunnen produceren en consume- ren. Daarvoor is zowel maatschappelijk als economisch duurzaam produceren (rendabel) van cruciaal belang. Op het congres hebben

twee Veldleeuwerikdeelnemers van het eer- ste uur, Adrie Vermeulen en Aard Robaard, hun ervaringen verteld. Hun leidraad is dat duurzaamheid een proces is: 'Duurzaamheid is nooit af'. Verder bleek uit de presentatie van Geert Kuipers van Countus dat de akker- bouwers die aan Veldleeuwerik deelnemen, wat de bedrijfseconomische resultaten betreft, zeker kunnen meekomen met verge- lijkbare bedrijven. NAV

Nieuwsbrief ABC

De NAV neemt deel aan Platform ABC. Op www.aardeboerconsument.nl vindt u interessante informatie. ABC geeft ook regelmatig een gratis nieuwsbrief uit. Wilt u deze ABC-nieuwsbrief per mail ontvangen? Op de genoemde website kunt u zich abo- neren op de nieuwsbrief van ABC. NAV

Geen 1 op 4 teelt

De oproep van de NAV aan staatssecretaris Dijkzma tot een krachtig verzet tegen de 1 op 4 eis voor alle pootaardappelen is succes- vol geweest. De eis die recent was toege- voegd aan het voorstel tot herziening van de EU-pootgoedrichtlijn is van tafel. Zonder dui- delijke aanleiding en zonder onderbouwing was de 1 op 4 vruchtwisselingseis opgeno- men voor alle pootaardappelen. NAV

Volg mij op Twitter

Sinds najaar 2012 is de NAV actief op Twitter. In maximaal 140 tekens vertellen we wat de NAV bezighoudt en waar we mee bezig zijn. We gebruiken Twitter om u te informeren en contact met u te onderhouden. Twitteren, of in goed Nederlands kwetteren, komt neer op communiceren via een micro- weblog op een pc, tablet, gsm, smart- phone of andere mobiele apparaten met een internetaansluiting. Op https://twitter.com/NAV_AkkerBouwer kunt u de NAV volgen.



NAV

Contactpersonen

Voorzitter
Teun de Jong
0518 - 400 081

Regio Noord
Jelte Wiersma
0594 - 688 804

Regio Noordoost
Jos Steenhuis
0591 - 349 468

Regio Flevoland
Keimpe van der Heide
0320 - 213 611

Regio Noord-Holland
Joop de Heer
0224 - 541 277

Regio Zuidwest
Kees van Dijk
0167 - 502 211

Regio Zuid
Kees van Dijk
0167 - 502 211

G=B september

Genoeg is Beter verschijnt niet in augustus. Mocht er hot news zijn in de komende weken dan wordt u per e-mail geïnfor- meerd. Het eerstvolgende nummer van het NAV-lijfblad verschijnt op 7 september. We wensen u mooie zomermaanden met groeizaam weer met uitzicht op een goede en voorspoedige oogst. NAV



**Nederlandse
Akkerbouw Vakbond**
Groeneweg 62
4759 BB Noordhoek

tel : 0168 - 329 130
fax : 0168 - 328 735
e-mail : info@nav.nl
website : www.nav.nl
twitter : [@NAV_AkkerBouwer](https://twitter.com/NAV_AkkerBouwer)